

KONSTITUTSIYA – ERKIN VA FAROVON HAYOT GAROVI

*Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti talabasi
Oltiboyeva Zulxumor Xudoyberdi qizi*

Annotatsiya. Tezisdagi huquqiy barpo etishda Konstitutsiyaning ahamiyatini oshirishga, qonun hujjatlari orqali ta'minlash farovon hayotini ta'minlash uchun zarur bo'lgan shart-sharoitni tahlil qilish bag'ishlangan. Xulosa Konstitutsiyaning ijtimoiy va siyosiy ahamiyatini oshirishi

Kalit so'z: konstitutsiya, erkinlik, farovonlik, inson huquqlari, qonun ustuvorligi, davlat boshqaruvi, huquqiy davlat, ijtimoiy taraqqiyot.

KIRISH: “O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi xalqimiz siyosiy-huquqiy tafakkurining yuksak namunasi. U hech kimga qaram bo‘lmasdan, erkin va ozod, tinch va osoyishta, farovon yashashning qonuniy kafolati bo‘lib kelmoqda. Bozor munosabatlariga asoslangan huquqiy demokratik davlat, kuchli fuqarolik jamiyati barpo etish borasida mustahkam poydevor bo‘lib xizmat qilmoqda. Konstitutsiyamiz asosida mamlakatimizda milliy qonunchilik tizimi, davlat organlari, fuqarolik jamiyati institutlari shakllandi. Bugungi kunda barcha jabhalarda keng ko‘lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va harbiy salohiyatimiz yuksalib, fuqarolarimizning dunyoqarashi tobora o‘sib bormoqda. Bularning barchasi, eng avvalo, Bosh qomusimizning hayotbaxsh kuch-qudrati natijasidir”. Sh.M.Mirziyoyev, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti.

Hozirgi kunda yer yuzidagi deyarli barcha mamlakatning taraqqiyot yo'lida qonunlar asosiy o'rinni egallaydi. Konstitutsiya qonunlarni birlashtirib, amal qilinishini nazoratga oladi. Konstitutsiya - davlatning siyosiy, iqtisodiy va ijtimoiy hayotini tartibga soluvchi muhim hujjat. Konstitutsiya fuqarolarning huquq va majburiyatlarini kafolatlaydigan, davlat va jamiyat o'rtasidagi munosabatlarni tartibga soladigan, mamlakatning tinchligi va osoyishtaligini ta'minlaydigan asosiy qonundir. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi fuqarolarning ta'lim olish, malakali tibbiy yordamdan foydalanish, yashash va mehnat qilish, so'z erkinligi, har bir fuqaroning sha'ni, qadr – qimmatini shaxsiy daxlsizligini himoya qiladi. Bu esa fuqarolarga tinchlik, barqarorlik va farovon hayot yo'llarini ochilishiga sabab bo'ladi va adolatli davlat barpo qilishda keng imkoniyatlar yaratadi.

Konstitutsiya - har bir mamlakatingning mustaqilligini, fuqarolarining huquq va erkinliklarini himoya qiluvchi hujjat. Konstitutsiya nafaqat huquqiy hujjat, balki jamiyat va davlat o'rtasidagi ijtimoiy shartnoma sifatida ham xizmat qiladi. Unda fuqarolarning umumiy huquqlari va manfaatlari aks ettiriladi va har bir fuqaro uchun barqaror, xavfsiz va adolatli hayot sharoitlarini yaratish usullari yoritiladi. Konstitutsiyada har bir davlatning o'z huquqiy tamoyillari aks etadi, adolat va tenglikni kafolatlanadi. Konstitutsiya nafaqat millatning asosiy hujjati, balki har bir shaxsning erkin va farovon hayot kechirishiga imkon yaratadigan yo'llanmasidir.

Konstitutsiyamizda jamiyat va davlat, ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash, davlat hokimiyati va boshqaruv organlari faoliyatining asosiy prinsiplari, davlat va fuqarolar o'rtasidagi munosabatlar belgilab berilganligi yurtimizda fuqarolarning birdamlikda yashashiga sabab bo'ladi. Shu jumladan, yurtimizda istiqomat qiluvchi turli din va millat vakillari Asosiy Qomusimizda belgilab qo'yilgan huquq va erkinliklardan keng foydalanmoqdalar. O'z navbatida, qomusimizning yangi qabul qilingan tahririda vijdon hamda e'tiqod erkinligi alohida kafolatlab qo'yilgan.

Bugungi kunda Mamlakatimizda 130 dan ortiq millat va elat vakillari Konstitutsiyamizda belgilab qo'yilgan teng huquqlilik va keng imkoniyatlardan foydalanib, ahllik va osoyishtalikda istiqomat qilmoqda. Har bir millat vakili o'zining ruhiy-e'tiqodiy ildizlaridan uzilib qolmasligi va ularga e'tiqod qila olishi uchun mamlakatimizda targ'ibot ishlari ham olib borilmoqda.

Mamlakatimizda Konstitutsiyada belgilab qo'yilgan qonun – qoidalarni to'laqonli o'rganish va qonunlarga rioya qilish doirasini kengaytirish maqsadida turli xil tadbirlar tashkil qilish lozim. Shu bilan bir qatorda konstitutsiyaviy bilimni oshirish uchun tegishli soha mutaxassislari bilan birgalikda qisqa metrajli kino va videolar ishlab chiqarilishi va ommaviy axborot vositalari orqali xalqimizni xabardor qilishimiz darkor. Natijada, mamlakatimizdagi deyarli ko'pchilik fuqarolarning konstitutsiyaviy

savodxonligi oshadi va millatimiz ravnaqi yo'lida o'z hissasini qo'shadi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, Konstitutsiya erkinlik va farovonlikning mustahkam tayanchi hisoblanadi, fuqarolarning huquq va erkinliklarini himoya qiladi, davlatning boshqaruv tizimini tartibga soladi. Har bir fuqaro o'zining konstitutsiyaviy huquqlaridan unumli foydalana olishi va uni hurmat qilish orqali jamiyatning tinchligi va osoyishtaligiga o'z hissasini qo'shishi mumkin. Konstitutsiyamizni qadrlash, uning tamoyillariga rioya qilish va yosh avlodlarimizni qomusimizga hurmat ruhida tarbiyalash barchamizning burchimizdir. Bosh qomusimiz barchamizga faqatgina huquqiy hujjat bo'libgina qolmay, balki milliy g'ururimiz va erkinligimiz timsoli ham hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. https://constitution.uz/oz/pages/prezident_maruzasi_25yil [1.1]
2. <http://nhrc.uz/oz/news/m14205>
3. <https://yuz.uz/uz/news/konstitutsiya--erkin-va-farovon-hayot-garovi>
4. <https://cyberleninka.ru/article/n/yangi-konstitutsiya-erkin-va-farovon-hayotimiz-poydevori>
5. <https://econferenceseries.com/index.php/scms/article/download/5068/4959/5089>